

WILLIAM GALLACHER

LENIN

Vuonna 1920 Glasgow'n toverit, jotka olivat yhteydessä Clyden työläiskomiteaan (tehdasvanhinten liike), lähettivät minut edustajaksi Kominternin II kongressiin.

Siihen aikaan me olimme „vasemmisto”-lahkolaisia emmekä halunneet osallistua Britannian sosialistisen puolueen ja sosialistisen työväenpuolueen keskeiseen väittelyyn kommunistisen puolueen muodostamisesta Englannissa. Me tahdoimme muodostaa Skotlannissa „puhtaan” kommunistisen puolueen, jolla ei olisi mitään yhteistä työväenpuolueen ja parlamentaarisen toiminnan kanssa.

Koska minulla ei ollut passia ja yleensä pienet mahdollisuudet sen saamiseen, niin lähdin Newcastleen, jossa viikon kuluttua onnistuin erään norjalaisen toverin, laivan lämmittäjän avulla pääsemään laivaan ja matkustamaan Bergeniin. Bergenistä matkustin Vardöön ja sieltä Murmanskin kautta Pietariin.

Kun saavuin sinne oli Pietarissa työnsä aloittanut kongressi jo siirretty Moskovaan.

Smolnassa minulle annettiin mukava huone ja ryhdyttiin etsimään tulkkia. Istuin kirjoittamaan kirjeitä, mutta samassa luokseni tuli eräs tovereista ja antoi vast'ikään englannin kielellä julkaistun kirjasen „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”. Ryhdyin selailemaan sitä työni lomassa, mutta kun pääsin Englantia koskettelemaan lukuun ja näin, että siellä puhuttiin minusta, niin suorastaan hypähdin paikaltani. Lähtiessäni Glasgow'sta olin varma, että meidän vihamielinen asenteemme työväenpuoluetta kohtaan ja haluttomuus osallistua parlamenttiin olivat niin järkeviä ja niin kestäviä, ettei minun tarvinnut enää tehdä muuta kuin esittää muutamia hyvin harkittuja perusteita voidaksemme painaa mattoon sekä Britannian sosialistisen puolueen että sosialistisen työväenpuolueen hartiat. Olin aivan järkytetty nähdessäni, etten ollut vielä ehtinyt kongressiin, kun raken-

tamani korttitalo oli jo perusteitaan myöten hajonnut. Mutta silloin Leninin asettamat kysymykset eivät olleet minulle vielä läheskään selviä, mikä ilmenikin sitten kongressissa käyttämissäni puheenvuoroissa.

Moskovaan saavuin lauantaina puolenpäivän aikaan ja tulin parahiksi hotelliin ehtiäkseni talkoisiin. Työskentelin kahdeksaan asti illalla, ladin kasaan rautaharkkoja eräessä valimossa.

Maanantaina lähdin toisten edustajien kanssa Kremliin, jossa jouduin ensi kerran olemaan läsnä Kominternin kongressissa.

Edustajat seisoskelivat salissa ryhminä ja keskustelivat.

Menimme eräeseen sivuhuoneeseen, jossa edustajat joivat teetä, kirjoittelivat ja valmistivat puheenvuorojaan. Minut esiteltiin eri maiden edustajille ja sitten jouduin eräeseen ryhmään ja joku kuiskasi minulle:

— Tämä on toveri Lenin.

Ojensin käteni ja sanoin:

— Hallo!

Siinä oli kaikki mitä voin lausua.

Kun Leninille sanottiin, että olin toveri Gallacher Glasgow'sta, tervehti hän minua hymyillen:

— Olemme iloisia nähdessämme teidät kongressissamme.

Vastasin, että olen onnellinen ollessani täällä, ja sitten jatkoimme keskustelua muista asioista. Ajattelin: „Hyvänen aika, kaikkialla on sota, kaikenlaisia ulkopuolisia ja sisäisiä pulmia, jotka tuntuvat melkein ratkaisemattomilta, mutta tämä toveri on järkähtämättömän varma, että bolševikit saavat voiton”.

Lenin laski leikkiä ja naureskeli tovereitten kanssa, ja joskus kun puhuin jotain, hän katseli minua jotenkin omituisesti. Sitten sain tietää sen johtuneen siitä, että äänsin englannin kieltä hyvin omalaatuisesti ja Leninin oli vaikeaa ymmärtää minua.

Käsitin heti, etten keskustellut luoksepääsemättömän „suurmiehen” kanssa, jota ympäröi kopeuden ilmapiiri, vaan Leninin, suuren puolueenjäsenen kanssa, jolla on jokaiselle proletaariselle taistelijalle lämmin hymy ja ystävällisiä sanoja.

Kun yhdyin väittelyyn poliittisesta ja ammattiliittoja koskevasta päätöslauselmasta, sain osakseni ankaria huomautuksia. Muutamat „kaikkein parhaimmat” todisteluni kumottiin hyvin helposti. Puheeni aikana vastaväittäjät eivät jättäneet käyttämättä tilaisuutta tehden kärkeviä välihuomautuksia. On selvää, että minä sanoin vastaan ja väittely kiihtyi yhä enemmän. Kun tunsin, että maa luisuu pois jalkaini alta, tulin huonolle tuulelle. Mutta Lenin, joka johti asenteitteni leppymätöntä periaatteellista arvostelua, käytti joka tilaisuutta auttaakseen minua, sanoakseen jotain sellaista, joka huomattavasti helpottaisi sitä vakavaa

tilannetta, johon virheelliset katsantokantani olivat minut joh-
taneet.

Istuntojen aikana Lenin lähetti minulle useasti kirjelappuja, joissa hän muutamain sanoin selitti jonkin kysymyksen.

Istuntojen jälkeen tavallisesti revin kirjelappuni ja niiden mukana myös Leninin kirjelaput. Nyt se tuntuu minusta usko-
mattomalta, mutta silloin se ei jostain syystä tuntunut miltään. Poliittisen valiokunnan työn lähetessä loppua, kun minä puhuin hyvin jyrkästi Britannian sosialistisesta puolueesta ja sosialisti-
sesta työväenpuolueesta, lähetti Lenin minulle kirjelapun, jossa hän arvosteli lyhyesti ja purevasti näitä ryhmiä. Kerroin illalla salaisuutena parille toverille, että Lenin oli lähettänyt minulle sellaisen kirjelapun BSP:sta ja STP:sta¹, että jos he sen näkisi-
vät, niin aivan ällistyisivät.

— Missä se on? — kysyi toinen heistä.

— Minä revin sen,— vastasin välinpitämättömästi.

— Mitä? Revittekö te Leninin kirjoittaman kirjelapun? —
kysyi hän ihmetyksestä henkeään pidättäen.

— Olen repinyt monta niistä,— vastasin,— mutta ne olivat luonteeltaan henkilökohtaisia, enkä usko hänen haluavan, että säilyttäisin ne.

Kahden päivän kuluttua joku muistutti „Lastentaudista” poliittisessa valiokunnassa juuri silloin, kun minä puhuin.

— Niin,— sanoin,— olen lukenut sen, mutta en ole mikään lapsi. Hyvähän teidän on kohdella minua kuin lasta ja antaa luunappeja selän takana. Mutta nyt minä olen täällä, ja minä todistan teille, etten ole vasta-alkaja.

Leninin huomio kiintyi tähän viimeiseen lauseeseen ja jonkin ajan kuluttua, kun William Pole oli Venäjällä, Lenin toisti sen hänen kanssaan käydyssä keskustelussa koko hyvällä skotlantilaisella murteella. Kun sitten istuin paikalleni, hän lähetti minulle kirjelapun: „En tuntenut teitä vielä silloin, kun kirjoitin kirjani”.

Lenin auttoi kaikella tavalla minua ja toisia tovereita pääsemään selvytyteen poliittisista kysymyksistä niin yhteisissä istun-
noissa kuin myöskin poliittisen valiokunnan istunnoissa noudat-
taen samalla päättävästi poliittista linjaansa.

Arvokkainta oli minulle Leninin kanssa käymäni keskustelu hänen kotonaan. Lenin pyysi minua istumaan, ja aloimme puhua puolueen rakentamisesta, sen osuudesta vallankumoustaistelun johdossa. Siihen asti en ollut kertaakaan ajatellut vakavasti puolueen merkitystä, mutta nyt aloin todella ymmärtää, millaisen pitää olla kommunistisen puolueen.

¹ BSP — Britannian sosialistinen puolue; STP — Sosialistinen työväen-
puolue.— *Toim.*

Lenin oli jyrkästi sitä vastaan, että Skotlannissa perustettaisiin eri puolue.

— Teidän täytyy työskennellä juuri äskettäin Englannissa perustetussa puolueessa,— sanoi hän.

Minä vastustin: en voi työskennellä niiden ja niiden kanssa.

— Jos teille on vallankumous kaikki kaikessa, niin teillä ei tule olemaan minkäänlaisia vaikeuksia. Vallankumouksen hyväksi te työskentelette kenen kanssa tahansa vaikkapa toistaiseksi. Mutta te ette saa mitään aikaan, jos te aloitatte siitä, että ette halua työskennellä kenenkään kanssa, sen asemesta, että yhtyisitte heidän riveihinsä ja taistelisivte vallankumouksen asian puolesta. Menkää puolueeseen ja taistelkaa Kominternin linjan puolesta, ja silloin Kommunistinen Internationale tukee teitä auktoriteetillaan.

Koko keskustelumme aikana proletaarinen vallankumous oli ainoa elävä, mieltäliikuttava aihe kaikessa, mistä hän puhui.

En ollut kuullut koskaan mitään sen kaltaista. Ajatellesani Leniniä en voinut ajatella muuta kuin vallankumousta ja välttämättömyyttä kehittää sitä eteenpäin millä hinnalla hyvänsä. Mielestäni se oli suuren leniniläisen nerouden pääominaisuus; Lenin ei ajatellut milloinkaan itseään, hänessä ikään kuin olennoitui taistelu, ja ilmaantuipa hän mihin tahansa, vaikutti hän kaikkiin innoittavasti voimakkaalla vakaumuksellaan.

Sellainen on viimeinen muistelmani, joka minulla on säilynyt meidän suuresta Leninistämme.

